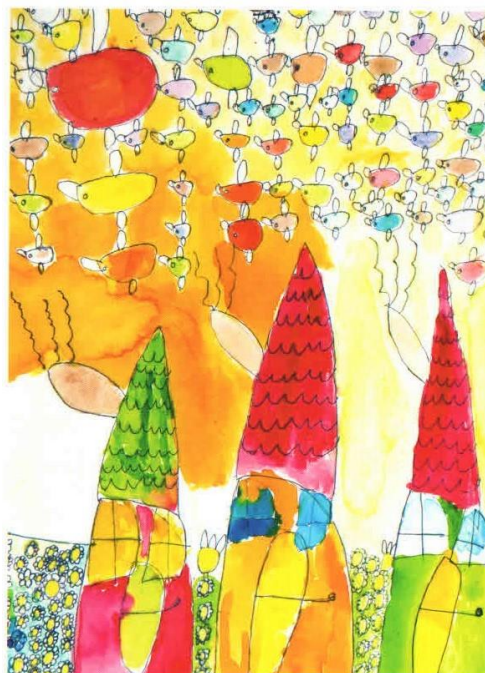

„Neľutuj ma, lebo veľa dokážem,
povzbudzuj ma, lebo sa chcem zdokonaľiť,
buď mi priateľom, lebo ťa nikdy nesklamem,
miluj ma, lebo som hoden tvojej lásky.“

Veselá škola

Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

ŠKOLA S TRADÍCIOU – ŠKOLA PRE ŽIVOT

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**

Dĺžka štúdia: **10 rokov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štatna**

Predkladateľ

Názov školy: **Spojená škola**

Adresa: **Vojenská 13, 040 01 Košice**

IČO: **312 98 028**

Riaditeľ školy: **Mgr. Iveta Baková**

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: **Mgr. Terézia Baková, Mgr. Martina Pješčáková**

Zriaďovateľ

Názov:

Okresný úrad v Košiciach

Od 01.01.2022 zmena názvu na: Regionálny úrad školskej správy v Košiciach

Adresa: **Zádielska 1222/1, 040 33 Košice**

Kontakty: **+421 55 3226 617**

Podpis riaditeľa:

SPOJENÁ ŠKOLA
Vojenská 13, 040 01 Košice

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„ŠKOLA S TRADÍCIU - ŠKOLA PRE ŽIVOT“

Názov ŠVP	Vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia „ŠKOLA S TRADÍCIU - ŠKOLA PRE ŽIVOT“
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	10 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	2.september 2009
Miesto vydania	Spojená škola, Vojenská 13, Košice

Mgr. Iveta Baková
riaditeľka

www.spojvoj.edupage.org
spojvojke@gmail.com
Tel: 055 72 949 44

Mgr. Martina Pješčáková
zástupkyňa riaditeľky
Tel: 055 72 949 45

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenávanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2009	
Revidovanie		Úprava a doplnenie učebného plánu: 2.a 6.ročník Doplnenie tretej organizačnej zložky.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2010	
Revidovanie		Úprava a doplnenie učebného plánu: 3.a 7. ročník.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2011	
Revidovanie		Úprava a doplnenie učebného plánu: 4. a 8. ročník.
Platnosť ŠkVP od	03.09.2012	
Revidovanie		Úprava a doplnenie učebného plánu: doplnenie 9.ročník.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2013	
Revidovanie		Úprava a doplnenie učebného plánu: doplnenie 10. ročník.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2014	
Revidovanie		Doplnenie o inovovaný obsah štátneho vzdelávacieho programu v prípravnom, 1., 2., 5. a 6.roč.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2016	
Revidovanie		Doplnenie o inovovaný obsah štátneho vzdelávacieho programu 3.a 7.roč.
Platnosť ŠkVP od	02.09.2017	
Platnosť ŠkVP od	02.09.2018	
		Doplnenie o inovovaný obsah štátneho vzdelávacieho programu v 4.a 8.roč.

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Naša Spojená škola má štyri organizačné zložky: Špeciálnu základnú školu, Praktickú školu, Materskú školu pre deti s autizmom a Základnú školu pre žiakov s autizmom.

Žiaci s ťažkým a hlbokým stupňom MP sa vzdelávajú na elokovanom pracovisku Inžinierska 24 v Košiciach, v DSS pri SČK na Komenského a v CDR na Hurbanovej 42 v Košiciach. Súčasťou elokovaného pracoviska na Inžinierskej je aj **školský klub detí** s tromi oddeleniami, ktorý je k dispozícii žiakom pred vyučovaním od 6,30 hod. a po vyučovaní do 16,30 hodiny.

Naša škola je nositeľkou dokumentácie PRVEJ OSOBITNEJ ŠKOLY na území Košíc. Jej história je spätá s počiatkami starostlivosti o mentálne postihnuté deti v Košiciach, ktoré sa datujú od roku 1925.

Kolektívu zamestnancov ŠZŠ na Vojenskej ulici č.13 v Košiciach bola mestským zastupiteľstvom v Košiciach v roku 2006 udelená „Cena mesta Košice“ za vynikajúce tvorivé výkony, významné výsledky a mimoriadne zásluhy dosiahnuté vo výchovno-vzdelávacej činnosti a starostlivosti o mentálne postihnuté deti.

Sídli v Starom meste neďaleko historického centra.

2. Charakteristika žiakov

Špeciálnu základnú školu navštevujú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím. V rámci vnútornej diferenciacie, podľa stupňa postihnutia, sa žiaci vzdelávajú v troch variantoch.

Žiaci školy dosahujú veľmi dobré vzdelávacie výsledky v rámci svojich možností vyplývajúcich z ich diagnóz. Svoje schopnosti a nadanie majú možnosť rozvíjať aj v rámci bohatej krúžkovej činnosti. Najlepším vysvedčením práce krúžkov a výnimočnosti detí sú ocenenia a diplomy z rôznych celoslovenských i medzinárodných športových, či výtvarných súťaží.

V zmysle platnej legislatívy sú žiaci, v prípade potreby, vzdelávaní podľa individuálnych vzdelávacích programov.

Školu navštevujú žiaci prevažne z podnetného rodinného prostredia, rodičia majú záujem o výchovu a vzdelávanie svojich detí.

Žiakmi školy sú deti zo všetkých košických obvodov, aj okolia Košíc.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Obrovským potenciálom školy a zárukou neustáleho zlepšovania sa je pedagogický zbor a jeho kvality nielen odborné, ale aj ľudské. Vyznačuje sa vysokou dávkou empatie a trpezlivosti. Priemerný počet pedagogických zamestnancov je 64. Sme jedna z mála špeciálnych škôl, v ktorej pedagogickí zamestnanci spĺňajú takmer na 100% odborné a kvalifikačné predpoklady. Svoje pedagogické majstrovstvo si každoročne zvyšujú absolvovaním rôznych druhov a foriem vzdelávania, čo sa následne prejavuje v zavádzaní

inovácií a väčšej tvorivosti vo vyučovaní. Činnosť učiteľov a vychovávateľov riadia **dve zástupkyne riaditeľa školy**.

Realizáciu výchovných cieľov, okrem vychovávateľiek školského klubu detí, zabezpečuje **výchovná poradkyňa**, ktorá zároveň poskytuje rodičom a žiakom informácie o možnostiach ďalšieho umiestnenia žiakov po skončení ŠZŠ v DSS a denných stacionároch pre žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom MP.

Neodmysliteľnú pomoc žiakom, rodičom, ale aj pedagógom poskytuje **školská psychologička**. Raz mesačne organizuje aj Kluby rodičov. Cieľom neformálnych stretnutí rodičov, školskej psychologičky a pedagogických pracovníkov sú témy týkajúce sa výchovy, zvládania problematickeho správania detí a vzťahov v rodine. Rodičia si majú možnosť dohodnúť aj individuálne konzultácie so školskou psychologičkou.

4. Organizácia prijímacieho konania

Deti alebo žiaci sa do špeciálnej základnej školy prijímajú na základe ich zdravotného znevýhodnenia po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb vykonávaných zariadeniami výchovnej prevencie a poradenstva.

Prijímanie žiakov do ŠZŠ prebieha počas celého školského roka / podľa potreby /. Do špeciálnej základnej školy je však možné prijať len dieťa s mentálnym postihnutím a dieťa s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím s preukázateľným stupňom mentálneho postihnutia.

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods.1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách.

V prípade potreby sa u žiakov s viacnásobným postihnutím vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL, oftalmológ, ortopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa do školy rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy po všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa poučí zákonného zástupcu vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods.1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách.

Dieťa s mentálnym postihnutím môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka. Do prípravného, resp. 1. ročníka primárneho vzdelávania sa žiak po dovŕšení 6. roku života v súlade s § 19 zákona č. 245/2008 Z .z.

5. Dlhodobé projekty

- Národný projekt „**Aktivácia nezamestnaných a nezamestnaných s nízkou motiváciou odkázaných na dávku v hmotnej núdzi**“ v spolupráci s ÚPSVaR. V škole každoročne využívame pomoc ľudí evidovaných na úrade práce na pozícii – pomocník učiteľa.
- **RecykloHry** – cieľom projektu je systematické zapájanie témy správneho nakladania s odpadmi, triedenia a následnej recyklácie elektrozariadení, ktoré doslúžili, do výučby v školských zariadeniach na Slovensku tak, aby sa správne návyky stali súčasťou životného štýlu nastupujúcej generácie.

- Projekt jazdenie žiakov SŠ na koníkoch Poľove - v jazdeckej škole FÉBUS, pod odborným vedením MVDr. Márie Stratilovej.
- Projekt prevencia chorôb horných dýchacích ciest prostredníctvom saunovania v spolupráci s mestskou časťou Košice - Staré mesto.
- Canisterapia pod vedením p. Duplákovvej Slávkovej

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

- **Rodičovská rada** – Rodičovská rada je tvorená volenými zástupcami každej triedy. Pomáha škole finančne pri realizácii rôznych podujatí pre žiakov, najmä divadelných a filmových predstavení, výletov, škôl v prírode, celoškolských akcií ako Mikuláš, Karneval, Deň detí, či pri rozlúčke deviatakov so školou. Pred triednymi aktivitami organizujeme stretnutie triednych dôverníkov a vedenia školy, na ktorých riešime aktuálne otázky a pripomienky z triednych aktivít, vedenie školy podáva informácie o pripravovaných akciách, výsledkoch školy. Každoročne organizujeme Deň otvorených dverí, slávnostnú akadémiu, podujatie pod názvom „Žijeme spolu“, ktoré je určené pre žiakov školy, ich rodičov a pedagógov a je organizované spoločne s občianskym združením RUKA. Rodičia majú možnosť zúčastňovať sa, v prípade záujmu, na vyučovaní s cieľom vidieť svoje dieťa pri práci v škole, prípadne poučiť sa ako postupovať so svojim dieťaťom pri príprave na vyučovanie / hlavne na I. stupni: nácvik písania, technika čítania,.../. Zároveň majú možnosť zúčastňovať sa na akciách školy, prípadne na turistických vychádzkach do okolia Košíc, či na ozdravných pobytoch pri mori. Získať informácie o výsledkoch ich dieťaťa v škole môžu rodičia, okrem rodičovských združení, aj každý nepárny pondelok v čase od 14,00 hod. do 15,00 hod., kedy všetci učitelia ochotne poradia rodičom v otázkach výchovy, vysvetlia konkrétne metodické postupy, ale vypočujú si aj ich názory a návrhy.
 - **Rada školy** – v zmysle § 24 ods. 1 a 3 zákona NR SR č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov je rada školy iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy a záujmy žiakov, rodičov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania. Rada školy plní funkciu verejnej kontroly:
 - vyjadruje sa ku koncepcným zámerom rozvoja školy,
 - uskutočňuje výberové konanie na vymenovanie riaditeľa školy,
 - na jeho základe navrhuje kandidáta na riaditeľa školy,
 - predkladá návrh na odvolanie riaditeľa alebo sa vyjadruje k návrhu na jeho odvolanie.
- Rada školy pri našej ŠZŠ má 11 členov – 3 zvolených zástupcov pedagogických zamestnancov, 1 zvoleného zástupcu nepedagogických zamestnancov, 3 zvolených zástupcov rodičov, 4 delegovaných zástupcov zriaďovateľa /Okresný úrad, odbor školstva /.
- **Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva** – poskytuje komplexnú špeciálno-pedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť a súbor špeciálno-pedagogických intervencií deťom so zdravotným znevýhodnením s cieľom

dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti. Spolupracuje s pedagógmi, rodičmi a zákonnými zástupcami detí.

- **Občianske združenie: „Usmej sa na mňa“** - spoločenské akcie detí / Pochod výnimočných detí, Ples, benefičný koncert, letné tábory, pobyty pri mori, .../ sponzorské dary a finančné príspevky na nákup učebných pomôcok a vybavenia školy.
- **Občianske združenie: „RUKA“** : 2% z dane, nákup učebných pomôcok pre školu, finančné príspevky na akcie školy.
- **PdF Prešovskej univerzity v Prešove** - ako cvičná škola pomáhame pri výchove a vzdelávaní kvalitných pedagógov v rámci praxe študentov.
- **ÚPSVaR** - v rámci dobrovoľníckej činnosti pomáhame v ľudoch pestovať a upevňovať pracovné návyky a zároveň využívame ich pomoc ako pomocníkov učiteľa pri zabezpečovaní individuálneho prístupu k žiakom.
- **ŠZŠ v Košiciach** – za účelom rozvoja športu a spoločenského života organizovaním športových, ale aj kultúrnych akcií okresného charakteru.
- **Gymnázium, Šrobárova ul. Košice** - vianočné programy pre žiakov školy spojené s obdarúvaním detí darčekom, sladkosťami a hrami.
- **ZOO** – každoročná zbierka finančných prostriedkov a následná adopcia zvieratka v ZOO.
- **Knižnica pre deti a mládež „Nezábudka“, Poľovnícka 8, 040 11 Košice - mestská časť Západ)** – pravidelné návštevy knižnice spojené s účasťou žiakov na rôznych podujatiach pre deti a výpožičkou kníh, ktoré sú zamerané na pestovanie čitateľských návykov a rozvoj detského čitateľa.
- **Slovenské hnutie špeciálnych olympiád** – pravidelná účasť žiakov na športových súťažiach v rámci celého Slovenska / lyžovanie, plávanie, futbal, atletika, stolný tenis/.

7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne:

- jednu cvičebňu na telesnú výchovu, využívanú taktiež na spoločenské akcie,
- odborné učebne na pracovné vyučovanie – cvičnú kuchynku, keramickú dielňu na prácu s hlinou s hrnčiarskym kruhom a keramickou pecou,
- počítačovú miestnosť s tromi žiackymi počítačmi a jedným učiteľským ,
- relaxačná-multisenzorická miestnosť.

Odborné učebne umožňujú plne realizovať obsah učebných osnov a zvolené zameranie školy. Triedy sú vybavené novým školským nábytkom a IKT /interaktívnymi tabuľami a PC/.

Na prekonávanie zdravotných bariér využívame vzdelávacie, kompenzačné a relaxačné pomôcky. Potrebám žiakov slúži aj aj relaxačná-multisenzorická miestnosť. Cieľom využívania multisenzorickej miestnosti je korigovať poruchy senzorickej integrácie, hypo alebo hyper senzitivity, hyperaktivity, rozvíjať svalový tonus a fyzickú koordináciu, eliminovať zaostávanie v psychomotorickom vývine a korigovať problémové správanie sa žiakov. V triedach C variantu je vytvorený priestor na relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu žiakov.

Vybavenie kabinetov je postačujúce, napriek tomu pravidelne dopĺňame kabinetné zbierky o nové učebné pomôcky rozvíjajúce tvorivosť a myslenie žiakov. Nezabúdame ani na nákup kompenzačných a rehabilitačných pomôcok.

Vzdelávacie pomôcky: PC, interaktívne tabule, CD prehrávače, Orffove inštrumenty, gitara, kachon, Boomwhackers, pomôcky na výtvarnú výchovu, pomôcky na výrobu keramiky, vybavenie školskej cvičnej kuchynky a pomôcky na vecné učivo – kostra človeka, torzo človeka a pod.

Kompenzačné pomôcky: dotykové interaktívne tabule, tablety, kalkulačky, tabuľky na matematiku, Go talk – komunikačné tabuľky, elastické laná na cvičenie SM systém, HRV biofeedback, stoličky ARIS I, ARIS II, polohovacie kočiare s opierkou hlavy, vozíky pre imobilných žiakov, výškovo nastaviteľné lavice a stoličky, G aparát na rozvíjanie chôdze, držiaky na písacie potreby, HDG šablóny na písanie a rozvoj grafomotoriky

Relaxačné pomôcky: Fit lopty, zariadenia snoezelen miestnosti, žiniienky a polohovateľné vaky na relaxáciu.

Súčasťou školského objektu elokovaného pracoviska Inžinierska 24 je priestranný udržiavaný školský dvor s asfaltovými chodníkmi a lavičkami využívanými na oddych a súčasne slúžiacim na vyučovanie žiakov v prírode. Príjemnú atmosféru dotvárajú i vysadené rastliny a bylinky, o ktoré sa starajú žiaci pod vedením pedagógov.

Škola nemá vlastnú jedáleň, a preto sa žiaci stravujú v jedálni ŠZŠ, Inžinierska 24 v Košiciach.

Súčasťou priestorov školy sú aj priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických zamestnancov so zodpovedajúcim technickým vybavením a nábytkom.

Nemenej dôležitou súčasťou sú aj priestory na odkladanie odevov a obuvi nielen žiakov, ale aj zamestnancov školy a spoločné priestory pre hygienu, vrátane WC, žiakov a žiačok, učiteľov a učiteľky vybavené dávkovačmi pre tekuté mydlo, zásobníkmi na toaletný papier a pre jednorazové utierky.

8. Škola ako životný priestor

Súčasťou každodenného života je príjemné školské prostredie. Naše deti sa snažíme vychovávať nielen priamym výchovným pôsobením, ale aj estetizáciou prostredia školy, kvetinovou výzdobou, návštevami rôznych kultúrnych podujatí, hlavne bábkového divadla, Štátneho divadla v Košiciach, pozývaním umelcov do školy – Prešovské kočovné divadlo, či usporadúvaním kultúrnych akcií priamo v škole.

Vedenie školy sa systematicky snaží odstraňovať nedostatky a vylepšovať podmienky nielen pre realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu / výmena všetkých starých školských lavíc a stoličiek za nové, renovácia školských tabúľ v triedach, výmena starých, zdravie ohrozujúcich okien, za plastové v celej budove školy, nákup nového školského nábytku,

vytvorenie oddychových zón pre žiakov na chodbách i v triedach, rekonštrukcia sociálnych zariadení.../, ale za nie menej dôležité považuje aj zlepšovanie pracovného prostredia zamestnancov / dokúpenie šatníkových skriniek, zásobníkov na pitnú vodu, .../.

Triedy po estetickej stránke upravujú jednotliví triedni učitelia v spolupráci so žiakmi. Starostlivosť o úpravu chodieb a spoločných priestorov je v rukách šikovných pedagógov.

K príjemnej pracovnej atmosfére neodmysliteľne patria aj dobré medziľudské vzťahy, založené na otvorenosti, empatii a schopnosti načúvať a porozumieť druhým. Sme školou rodinného typu, kde „každý každého pozná“, s priateľským prístupom k žiakom, kde učiteľ a vychovávateľ je deťom kamarátom.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Prenajatá budova aj areál školy na pracovisku Inžinierska 24, vrátane priestorov na vyučovanie, spĺňajú bezpečnostné a zdravie chrániace kritériá na prevádzku školy. Bezpečnosti a ochrane zdravia počas výchovno-vyučovacieho procesu a vytváraníu vyhovujúcich podmienok na prácu venujeme veľkú pozornosť a pripisujeme jej veľký význam.

Na začiatku školského roka na prvej triednickej hodine a na prvých vyučovacích hodinách jednotlivých predmetov sú žiaci poučení o dodržiavaní zásad bezpečnosti a ochrane zdravia. Tieto zásady sú rozpracované do vnútorného poriadku školy. Zamestnanci školy absolvujú pravidelne školenia zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a požiaru ochranu, 1x ročne uskutočňujeme pre žiakov a zamestnancov cvičný požiaru poplach. Súčasťou sú pravidelné kontroly priestorov školy predovšetkým komisiou BOZP a bezpečnostným technikom. Pravidelne, v určených intervaloch, vykonávame predpísané revízie a následne odstraňujeme nedostatky nimi zistené.

V odborných učebniach sú vypracované a na viditeľnom mieste umiestnené pokyny pre prácu v jednotlivých učebniach / prevádzkový poriadok učebne /. V priestoroch cvičebne je učiteľ telesnej výchovy povinný denne skontrolovať stav telocvičného náradia, prípadné nedostatky okamžite nahlásiť vedeniu školy.

Pred vyučovaním, po vyučovaní je zabezpečený dozor učiteľov nad žiakmi podľa vopred vypracovaného harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy. Počas prestávok dozor v triede zabezpečuje triedny učiteľ. Vo vnútornom poriadku školy sú definované povinnosti učiteľov vykonávajúcich dozor.

Žiaci majú zakázané nosiť do školy predmety ohrozujúce zdravie. V celej škole, aj v areáli, je zakázané fajčiť.

Úlohy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomáha škole plniť externý bezpečnostný technik a zdravotník školy.

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. platnej legislatívy.

- 1) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- 2) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- 3) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie,

- osvetlenie, vykurovanie),
- priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

II. Charakteristika Školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogické princípy školy

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život. Dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech. Formovať u žiakov zdravý životný štýl, vzťah ku kultúrnemu bohatstvu národa, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

V spolupráci s rodičmi žiakov usilovať sa o dosiahnutie čo najväčšej samostatnosti žiaka v jeho ďalšom živote po ukončení školy, vychovať z nich citlivých, ale hlavne spokojných ľudí.

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Pri organizácii vyučovania uprednostňujeme predovšetkým blokovo vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť. Vyučovacie hodiny žiaka je 20 hodín týždenne. Vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti detí sú členené do kratších časových úsekov. Dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

- Poskytovať kvalitné primárne vzdelanie zamerané na rozvoj kľúčových spôsobilostí žiakov.
- Rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov.
- Rozvíjať manuálne zručnosti žiakov
- Sprístupniť žiakom krásu ľudových zvykov, obradov a obyčají tvoriacich kultúru národa, prostredníctvom hudobných nahrávok, filmových diel.
- Rozvíjať digitálnu gramotnosť žiakov.

- Využívaním multimedialnej techniky zmeniť klasickú školu na školu s tvorivým, kreatívnym duchom, na školu, v ktorej žiaci budú získavať nové vedomosti, informácie a životné zručnosti hravou netradičnou formou.
- Dosiahnuť čo najvyšší stupeň socializácie.

Sme školou rodinného typu. Naším cieľom je vzdelávať a vychovávať našich žiakov tak, aby boli čo najviac pripravení pre život. Pestujeme v nich dôveru vo vlastné schopnosti, učíme ich vážiť si samých seba a vytvárame im priestor na to, aby objavili v sebe to, v čom sú dobrí – výnimoční, rozvíjali to a tešili sa z vlastných úspechov!

Snažíme sa v čo najväčšej miere zapojiť rodičov do života školy. Vzhľadom k tomu, že naša spoločnosť stále nie je pripravená prijať medzi seba bez obmedzení deti s MP snažíme sa ponúknuť našim žiakom bohatú krúžkovú činnosť. Vďaka polohe školy neoddeliteľnou súčasťou našej výchovno-vzdelávacej práce sú exkurzie, pravidelné návštevy galérií, múzeí, divadelných predstavení, knižnice, čím nenásilnou formou výrazne pomáhame našim deťom začleniť sa do spoločnosti zdravých ľudí.

V rámci školských aj mimoškolských aktivít posilňujeme výchovu detí a žiakov k zdravému životnému štýlu a realizujeme aktivity a programy na podporu zdravia a zdravého životného štýlu. Pravidelne 2-krát ročne organizujeme „Deň zdravého životného štýlu“.

Pravidelne zapájame žiakov do rôznych pohybových aktivít s prihliadnutím na zdravotné oslabenia žiakov, podporujeme činnosť športovo-relaxačných krúžkov a pohybové aktivity v prírode. Zvýšenú pozornosť venujeme vzdelávaniu učiteľov v oblasti konceptu Bazálna stimulácia a metodiky Snoezelen, telesnej a športovej výchovy (cvičenie SM systém, netradičné náčinie v telesnej a športovej príprave, netradičné pohybové hry v školskej ZRT a voľnočasových aktivitách).

Naši žiaci dosahujú priemerné vzdelávacie výsledky, v rámci svojich možností vyplývajúcich z ich diagnóz. Pravidelne všetky akcie školy, aj informácie o činnostiach a aktivitách, sú uverejňované na webovej stránke školy.

Celý školský rok je popretkávaný aj aktivitami v rámci enviromentálnej výchovy a protidrogovej prevencie.

Stupeň vzdelania

ISCED 1

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3. Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov) .

Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, grafickou, alebo posunkovou formou, podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu, gestám,
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor (pomocou mimiky tela, posunkami, gestami),
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

4. Pedagogické stratégie – špecifiká vzdelávania

Výber metód a foriem práce je zameraný na to, aby jednotlivé metódy a formy rozvíjali kľúčové spôsobilosti a boli v súlade so zámermi školy. Stratégia vyučovania si vyžaduje ich premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie, čo sa kladne odzrkadlí v motivácii žiakov a ich aktivite na vyučovaní.

V našej práci preferujeme inovatívne formy a metódy vyučovania:

- zážitkové učenie
- uplatňovanie dramatizácie na vyučovaní
- názornosť - snažíme sa zapojiť čo najviac zmyslov na vyučovaní
- využívanie multimediálnej techniky
- realizácia exkurzií, návštev múzeí, galérií, expozícií
- organizovanie pobytov v prírode, turistických vychádzok
- individuálny prístup
- skupinové vyučovanie
- metódu intenzívnej motivácie
- metódu viacnásobného opakovania informácie
- metódu multisenzorického sprostredkovania informácie
- metódu nadmerného zvýraznenia informácie
- metódu zapojenia kompenzačných technických prostriedkov

S ohľadom na špecifiká výchovy a vzdelávania detí s ťažkým alebo hlbokým stupňom postihnutia využívame rôzne programy, metódy a systémy práce medzi ktoré patrí :

INTENZÍVNA INTERAKCIA: metóda výučby predverbálnych základov komunikácie, ktorá je stále v rannom štádiu vývoja komunikácie.

Zameriava sa na centrálné oblasti, v ktorých deti zaostávajú :

- schopnosť sa socializovať,
- zúčastňovať sa interakcie s druhou osobou,
- mať radosť z prítomnosti iných ľudí,

- naučiť sa komunikačne schopnosti a rutiny,
- naučiť sa porozumieť neverbálnym prejavom s emocionálnym obsahom , požívať a chápať očný kontakt.

VOKS /*Výmenný obrázkový komunikačný systém*/: tento systém vychádza z princípov metódy PECS

- vysoká motivácia – konkrétny výber odmien,
- zmysluplná a účelová výmena obrázka, symbolu za vec, ktorú znázorňuje, podpora iniciatívy klienta s použitím fyzickej asistencie a potlačením verbálnych výziev a pokynov ,
- podpora nezávislosti usporiadaním lekcií.

MAKATON: je jazykový program, ktorý bol vyvinutý hlavne pre ľudí s poruchami komunikácie a mentálnym postihnutím, využíva zjednodušené posunky (vychádzajúce z národnej posunkovej reči pre nepočujúcich) spolu s hovorenou rečou a vizuálnymi symbolmi. Symboly Makatonu musia spĺňať tieto kritéria:

- musia byť čo najviac ikonické, aby boli čo najzrozumiteľnejšie a vyjadrovali význam pojmu, ktorý reprezentujú,
- musia byť jednoduché, aby sa dali nakresliť spôsobom podobným písaniu, mali by sa vyjadrovať také témy jazyka, ktoré čo najviac podporujú a podnecujú rozvoj štruktúry jazyka.

HRV biofeedback: interaktívny multimedialný edukačný software určený na zlepšovanie psychickej klímy a pri zvládaní stresu.

SNOEZELÉN: je multifunkčná metóda edukácie, ktorá sa realizuje v obzvlášť príjemnom a upravenom prostredí pomocou svetelných a zvukových prvkov, hudby, vôní. Špeciálne vybavená relaxačná miestnosť, stimuluje všetky zmysly, slúži na relaxáciu aj na podporu aktivity, vplýva na vzťahy, zbavuje strachu a evokuje pocit istoty a bezpečia, prispieva k vyjadreniu ich vlastných pocitov a rozvoju proprioceptívnych skúseností.

BAZÁLNA STIMULÁCIA: umožnenie vnímania tak, aby dochádzalo k podpore rozvoja vnímania vlastnej identity žiaka, zlepšenia komunikácie s okolím, zvládnutie orientácie v priestore a čase a zlepšenie funkcií organizmu.

FUNKCIONÁLNE UČENIE: špeciálny vzdelávací program, ktorého cieľom je rozvoj nástrojov učenia ako: umiestňovanie, búchanie, kreslenie, párovanie, priradovanie, triedenie, radenie stavanie kociek. Aktivity kopírujú a nahrádzajú hrové aktivity, ktoré sa u intaktného dieťaťa prirodzene rozvíjajú v senzomotorickom štádiu. Formované nástroje učenia tvoria základ pre ďalší kognitívny vývin.

MUZIKOTERAPIA: jej cieľom je pomocou zvukov priaznivo ovplyvniť psychický a fyzický stav žiakov. Tóny a ich spájanie do celkov podľa istých hudobných a psychických zákonitostí sú neverbálnym komunikačným a relaxačným médiom.

MOBILNÁ APLIKÁCIA „ POSUNKUJ HRAVO“ rozvíja hrovou a zábavnou formou komunikáciu u neverbálnych žiakov. Aplikácia je voľne dostupná pre širokú verejnosť.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Všeobecné pravidlá hodnotenia

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvláda učivo, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky.

Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, čo je mimoriadne dôležité a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie má byť pre žiaka motivujúce. Dôležité je uplatňovať primeranú náročnosť a pedagogický takt, sústrediť sa na individuálny pokrok každého žiaka, neporovnávať výkony žiakov navzájom, nerozdeľovať ich na úspešných a neúspešných!

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami v rámci individuálnych možností každého žiaka s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia. Žiaci sú cieľavedome vedení k sebahodnoteniu a sebakontrolu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutné rešpektovať obmedzenia, ktoré sú podmienené zdravotným znevýhodnením žiaka a uplatňovať požiadavky, ktoré má predpoklad splniť. Pri hodnotení a klasifikácii prospechu a správania nehodnotíme negatívne tie výkony žiaka, ktoré sú ovplyvnené jeho zdravotným stavom, ak z tejto príčiny nemá možnosť splniť alebo vykonať ich lepšie.

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou, slovným hodnotením, kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia alebo slovným komentárom bez vyjadrenia stupňov. O spôsobe hodnotenia rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

O spôsobe hodnotenia rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Pri hodnotení žiaka o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov sa využíva slovný komentár, ktorý výstižne vyjadruje dosiahnutú úroveň vzdelávania žiaka k očakávaným výstupom v jednotlivých vyučovacích predmetoch, v ktorom učiteľ zhodnotí klady a citlivo poukáže na nedostatky práce žiaka, jeho správania.

Postup hodnotenia žiakov určuje Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie platný od 1. septembra 2015.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:

- **Priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter. Učiteľ zohľadňuje

vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú a fyzickú disponovanosť.

- **Celkové hodnotenie žiaka** v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku. Má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

Celkové hodnotenie žiaka v prípravnom až 10. ročníku sa hodnotí slovným hodnotením, vyučovací proces prebieha v jednotlivých blokoch.

Celkové hodnotenie žiaka sa vo všetkých ročníkoch na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje: a) prospel(a), b) neprospel(a)

Metódy a formy overovania vedomostí a schopností žiakov

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonov žiaka,
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a celkovú vyspelosť,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami centra špeciálno-pedagogického poradenstva, so všeobecným lekárom pre deti a dorast,
- rozhovormi so zákonným zástupcom žiaka.

Podstatou hodnotenia je porovnávanie. V závislosti od kritéria „s čím“ sa žiak porovnáva

nevyužívame rozlišujúce hodnotenie, tzv. NR hodnotenie – hodnotenie relatívneho výkonu, kedy sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov, ani overujúce hodnotenie, tzv. CR hodnotenie – hodnotenie absolútneho výkonu, kedy sa žiak porovnáva s určitou dopredu stanovenou normou, ale v plnom rozsahu využívame **individualizované hodnotenie**, pri ktorom je žiak porovnávaný s úrovňou vlastných možností a schopností, alebo so sebou samým v čase, t.j. s vlastným predchádzajúcim výkonom, správaním v predchádzajúcom období.

Za účelom získania spätnej väzby, získania informácií, ako sa žiaci učia, odhalenia a diagnostikovania nedostatkov, chýb, ťažkostí a príčin v procese učenia sa žiaka za účelom ich odstránenia a zefektívnenia jeho učebnej činnosti využívame veľmi často formatívne hodnotenie, ktoré nebýva spojené s klasifikáciou žiakov.

Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov je spojené so sumatívnym hodnotením.

Správanie

- Hodnotenie správania sa odvíja od dodržiavania Školského poriadku, s ktorým sú žiaci oboznámení vždy v prvý deň v škole a rodičia na prvom rodičovskom združení.
- Hodnotí sa aj správanie na školských akciách, reprezentovanie školy, mimoriadne udalosti na verejnosti.
- Správanie hodnotí triedny učiteľ, navrhuje výchovné opatrenia, podáva návrhy na zníženie známku zo správania. Zníženú známku zo správania udeľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.
- Využívajú sa štyri stupne hodnotenia:
1 – veľmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – menej uspokojivé, 4 – neuspokojivé

- Vo výnimočných prípadoch sa správanie žiaka, ktorý nie je dostatočne schopný ho ovládať neklasifikuje. Rozhoduje o tom triedny učiteľ a riaditeľ školy v spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka. V triednom výkaze sa uvedie, prečo žiak nebol klasifikovaný. Na vysvedčení sa uvedie „nehodnotený“.

2. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú pridelať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Sledovania pokroku žiakov pod vedením učiteľa
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov vedením školy
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)

3. Hodnotenie školy

Pravidelne monitorujeme:

- Podmienky na vzdelanie
 - spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
 - prostredie – klíma školy
 - priebeh vzdelávania – vyučovací proces – metódy a formy vyučovania
 - výsledky vzdelávania
 - riadenie školy
 - úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Analýza úspešnosti žiakov
- SWOT analýza.

4. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov školy

Vedenie školy každoročne v pláne kontinuálneho vzdelávania zadefinuje hlavné ciele a zameranie školy v oblasti celoživotného vzdelávania, ktoré determinujú výber vzdelávacích programov z ponuky vzdelávacích inštitúcií.

V rozvoji kľúčových a profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov podporujeme hlavne nasledovné zamerania:

- Rozvoj odborných kompetencií v oblasti rozvoja remeselných zručností (hrnčiarstvo, tkanie, paličkovanie..)

- Vzhľadom na dobré materiálne-technické vybavenie školy v oblasti IKT podporujeme vzdelávania na zdokonaľovanie, prehĺbovanie a inovovanie informačných kompetencií pedagógov na rôznych používateľských úrovniach, s cieľom inovovať vyučovací proces s podporou informačných a komunikačných technológií v rôznych predmetoch a rozvíjať IKT kompetencie u žiakov.

Vedenie školy spolu s vedúcimi MO sleduje ako škole prospela účasť pedagogických zamestnancov na vzdelávaní, aké zmeny nastali v procese výchovy a vzdelávania (napr. uplatňovanie získaných zručností, poznatkov, kvalifikácií, zmeny v profesijnom prístupe pedagóga). Pravidelné vyhodnocovanie vzdelávacích aktivít je východiskom skvalitnenia edukačného procesu v škole. Po absolvovaní jednotlivých vzdelávacích aktivít zamestnanci školy raz ročne v rámci celoškolského metodického združenia podajú ostatným kolegom formou prezentácie výstupné informácie zo vzdelávania. Metodické materiály zo vzdelávania sa následne evidujú v školskej knižnici.

IV. Školský učebný plán

Pri transformácii ŠVP na ŠkVP sme postupovali tak, že voliteľné hodiny sme využili na zvýšenie počtu hodín v povinných predmetoch bez pridania obsahu za účelom precvičovania a upevňovania učiva.

Zameranie školy na odovzdávanie kultúrnych hodnôt národa ukrytých v ľudových tradíciách a ľudových remeslách sa zatiaľ bude odrážať vo výbere metód a foriem práce v rámci obsahu učebných osnov jednotlivých predmetov.

Zároveň zvyšovanie počítačovej gramotnosti budeme realizovať uplatňovaním inovatívnych metód na vyučovaní používaním informačných technológií pri precvičovaní a upevňovaní učiva.

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Člení sa na vzdelávaciu a relaxačnú časť. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).
3. Predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednohodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť blokovou výučbou.
4. Predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
5. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
6. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi po počte najmenej štyroch žiakov.

V. Učebné osnovy

Tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Učebné osnovy obsahujú:

- 1. Charakteristiku predmetu**
- 2. Rozvíjajúce ciele, Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah**
- 3. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania**
- 4. Učebné zdroje**
- 5. Hodnotenie predmetu.**